

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2020/2224,

23. detsember 2020,

mis käsitleb ühiseid reegleid, et tagada põhiline veoseveo- ja sõitjate autoveoühendus pärast Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingus sätestatud üleminekuperioodi lõppu

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu ⁽²⁾ (edaspidi „väljaastumisleping“) sõlmis liit nõukogu otsusega (EL) 2020/135 ⁽³⁾ ning see jõustus 1. veebruaril 2020. Väljaastumislepingu artiklis 126 osutatud üleminekuperiood, mille jooksul kohaldatakse vastavalt väljaastumislepingu artiklile 127 Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi (Ühendkuningriik) suhtes ja Ühendkuningriigis jätkuvalt liidu õigust, lõpeb 31. detsembril 2020. 25. veebruaril 2020 võttis nõukogu vastu otsuse (EL, Euratom) 2020/266 ⁽⁴⁾, millega anti luba alustada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle. Nagu on ette nähtud läbirääkimisjuhistes, hõlmab luba muu hulgas elemente, mis on vajalikud selleks, et põhjalikult käsitleda maanteetranspordialaseid suhteid Ühendkuningriigiga pärast üleminekuperioodi lõppu. Siiski ei ole kindel, kas liidu ja Ühendkuningriigi vaheline kokkulepe, millega reguleeritakse nende tulevasi suhteid kaupade ja sõitjate maanteeveo valdkonnas, on selle perioodi lõpuks jõustunud.
- (2) Selles osas, mis puudutab Ühendkuningriigi ning liidu ja selle liikmesriikide vahelisi suhteid, lõpevad üleminekuperioodi lõppedes ja erisätete puudumise korral kõik õigused ja kohustused, mis tulenevad turulepääsu käsitlevatest liidu õigusnormidest, mis on kehtestatud määrustega (EÜ) nr 1072/2009 ⁽⁵⁾ ja (EÜ) nr 1073/2009 ⁽⁶⁾.
- (3) Sellises olukorras oleks rahvusvaheline kaupade ja sõitjate vedu liidu ja Ühendkuningriigi vahel tõsiselt häiritud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. detsembri 2020. aasta otsus.

⁽²⁾ ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

⁽³⁾ Nõukogu 30. jaanuari 2020. aasta otsus (EL) 2020/135 Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu sõlmimise kohta (ELT L 29, 31.1.2020, lk 1).

⁽⁴⁾ Nõukogu 25. veebruari 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/266, millega antakse luba alustada Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigiga läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle (ELT L 58, 27.2.2020, lk 53).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 300, 14.11.2009, lk 72).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1073/2009 rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 561/2006 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 88).

- (4) Gibraltar ei kuulu käesoleva määruse territoriaalse kohaldamise alasse ning selles esitatud viited Ühendkuningriigile ei hõlma Gibraltarit.
- (5) Ainus alternatiivne õigusraamistik, mille alusel saaks toimuda veosevedu liidu ja Ühendkuningriigi vahel, on Euroopa Transpordiministrite Konverentsi (ECMT) mitmepoolne kvoodisüsteem. Kuna ECMT süsteemi kohaste lubade arv ning sellega hõlmatud autoveoliigid on piiratud, ei ole see süsteem praegu liidu ja Ühendkuningriigi vahelise veoseveo vajaduse täielikuks rahuldamiseks piisav.
- (6) Samuti on oodata tõsiseid häireid sõitjateveo teenustes, sealhulgas ka seoses avaliku korraga. Ainus olemasolev õigusraamistik, mille alusel sõitjate bussivedu liidu ja Ühendkuningriigi vahel pärast üleminekuperioodi lõppu toimuda saaks, on bussiga toimuvat rahvusvahelist sõitjate juhuvedu käsitlev kokkulepe ⁽⁷⁾ (edaspidi „Interbusi kokkulepe“). Ühendkuningriigist saab Interbusi kokkuleppe iseseisev osaline 1. jaanuaril 2021. Interbusi kokkuleppe hõlmab aga üksnes juhuvedusid ja on seetõttu üleminekuperioodi lõppemisest tingitud Ühendkuningriigi ja liidu vahelise rahvusvahelise bussiveoga seotud häirete kõrvaldamiseks ebapiisav. Interbusi kokkuleppe protokollile üle, mis käsitleb bussidega toimuvat rahvusvahelist sõitjate liinivedu ja eriotstarbelist liinivedu, on läbi räägitud ning eeldatakse, et Ühendkuningriik ratifitseerib selle võimalikult kiiresti. Samas ei eeldata, et protokoll jõustuks õigeaegselt, et pakkuda toimivat alternatiivset lahendust vahetult pärast üleminekuperioodi lõppu. Seepärast ei vasta kehtivad õigusaktid liidu ja Ühendkuningriigi vahel bussiga toimuva sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo teenuste vajadustele.
- (7) Et hoida ära sellest tulenevaid tõsiseid häireid, sealhulgas seoses avaliku korraga, on vaja kehtestada ajutised meetmed, millega võimaldatakse Ühendkuningriigis tegevusloa saanud veoseveo-ettevõtjatel ja bussiveo-ettevõtjatel tegeleda veoseveoga ja sõitjate autoveoga Ühendkuningriigi ja liidu vahel või Ühendkuningriigi territooriumilt ühe või enama liikmesriigi kaudu Ühendkuningriigi territooriumile. Selleks et tagada nõuetekohane tasakaal Ühendkuningriigi ja liidu vahel, peab selliselt antavate õiguste tingimus olema samaväärsete õiguste andmine ning nende suhtes tuleb kohaldada teatavaid ausat konkurentsi tagavaid tingimusi.
- (8) Õigus teostada vedusid liikmesriigi territooriumil ja liikmesriikide vahel on siseturu oluline saavutus ning pärast üleminekuperioodi lõppu ja vastupidise erisätte puudumisel ei tohiks Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjad seda enam kasutada. Vahetult pärast üleminekuperioodi lõppu ning kui puudub tulevane kokkulepe liidu ja Ühendkuningriigi vahelise veoseveo kohta, tekivad tõenäoliselt liiklusvoogude häired ja sellest tulenev oht avalikule korrale, eelkõige piiriületuspunktides, mida on vähe ning kus tuleb sõidukeid ja nende lasti täiendavalt kontrollida. Ühendkuningriigi piiriületuspunktides suurenesid ummikud juba enne üleminekuperioodi lõppu. COVID-19 pandeemiaga seotud kriisil oli negatiivne mõju ka maanteetranspordile, mispuhul suurenes tühisõitude arv – suundumus, mis võib süveneda, kui puudub paindlikkus, mis võimaldaks Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatel teha liidusiseseid vedusid, isegi väga piiratud ulatuses, rangelt piiratud aja jooksul. Sellised häired võivad viia olukorrani, millel on negatiivne mõju kriitilistele tarneahelatele, mida peetakse vajalikuks kestva COVID-19 pandeemia ohjamiseks. Selliste häirete ulatuse vähendamiseks tuleks Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatel ajutiselt lubada teha liidu territooriumil Ühendkuningriigi ja liidu vaheliste vedude raames piiratud arvul täiendavaid vedusid. Nende sõidukid ei peaks siis kohe Ühendkuningriiki naasma ja nende naasmine Ühendkuningriiki tühjane oleks vähem tõenäoline, mis vähendaks sõidukite koguarvu ja seega survet piiriületuspunktides. Selliste lisatoimingute tegemise õigus peaks olema proportsionaalne, ei tohiks olla samal tasemel, mis on liidu veoseveo-ettevõtjatel siseturu reeglite alusel, ning see tuleks järk-järgult kaotada.

(⁷) EÜT L 321, 26.11.2002, lk 13.

- (9) Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahelised piiriülesed bussiveoteenused on eriti olulised piirialadel elavate kogukondade jaoks, pidades silmas muu hulgas ühise reisipiirkonna raames kogukondadevahelise põhilise ühenduse tagamist. Seetõttu peaks Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatel olema jätkuvalt lubatud Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahel toimuva rahvusvahelise sõitjate bussiveoteenuse raames sõitjaid Iirimaa piirialadel peale võtta ja maha panna.
- (10) Meetmete ajutise iseloomu arvessevõtmiseks, kuid pretsedenti loomata, tuleks käesolevas määruses sätestatud meetmeid kohaldada vaid lühikese aja vältel. Veoseveo puhul on lühike ajavahemik kavandatud selleks, et võimaldada võimaliku põhilise ühenduse kehtestamist ECMT süsteemi raames ning see ei piira liidu ja Ühendkuningriigi vahelise tulevase veosevedu reguleeriva kokkuleppe ning liidu tulevaste transpordialaste õigusnormide jõustumist. Sõitjate bussiveo puhul on lühike ajavahemik kavandatud selleks, et Interbusi kokkuleppe protokoll, mis käsitleb bussidega toimuvat rahvusvahelist sõitjate liinivedu ja eriotstarbelist liinivedu, saaks jõustuda ja seda saaks Ühendkuningriigi suhtes kohaldada, kas nii, et Ühendkuningriik ratifitseerib protokoll, või ühineb sellega, piiramata selles valdkonnas võimalike kokkulepete sõlmimist liidu ja Ühendkuningriigi vahel tulevikus.
- (11) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt selliste ajutiste meetmete kehtestamist, millega reguleeritakse liidu ja Ühendkuningriigi vahelist veosevedu ja sõitjate bussivedu, juhul kui nende tulevase autoveolaseid suhteid reguleeriv leping ei ole üleminekuperioodi lõpuks jõustunud, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (12) Võttes arvesse üleminekuperioodi lõppemisega seotud olukorra kiireloomulisust, peetakse asjakohaseks teha erand ELi lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule (ELi toimimise leping) ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 osutatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.
- (13) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti ja seda tuleks kohaldada alates väljaastumislepinguga kehtestatud üleminekuperioodi lõppemisele järgnevast päevast, välja arvatud juhul, kui selleks kuupäevaks on jõustunud Ühendkuningriigiga sõlmitud autovedu reguleeriv leping või seda on asutud ajutiselt kohaldama. Käesolevat määrust tuleks kohaldada kuni autovedu reguleeriva rahvusvahelise lepingu mõlema lepinguosalise suhtes jõustumisele või selle mõlema lepinguosalise poolsele ajutisele kohaldamisele eelneva päevani. Kui välja arvata erisätted, mida kohaldatakse Iirimaa piirialal Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahel toimuva rahvusvahelise liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo raames, tuleks bussiga toimuva liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo korraldamise õiguse kohaldamine lõpetada kuupäeval, mil liidu ja Ühendkuningriigi suhtes jõustub Interbusi kokkuleppe protokoll, mis käsitleb bussiga toimuvat rahvusvahelist sõitjate liinivedu ja eriotstarbelist liinivedu. Käesoleva määruse kohaldamine peaks igal juhul lõppema 30. juunil 2021.
- (14) Komisjonile tuleks delegeerida õigus võtta turu vajadustest lähtuvalt vastu ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaseid õigusakte, et taastada samaväärsus õiguste vahel, mille liit on andnud Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele ja Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele ning Ühendkuningriik liidu veoseveo-ettevõtjatele ja liidu bussiveo-ettevõtjatele, muu hulgas juhul, kui Ühendkuningriigi antud õigused on antud päritoluliikmesriigi alusel või need ei ole muul viisil samaväärselt kõigile liidu ettevõtjatele kättesaadavad, ning heastada liidu veoseveo-ettevõtjaid ja liidu bussiveo-ettevõtjaid kahjustanud ebaausa konkurentsi juhtumeid.

- (15) Delegeeritud õigusaktid peaksid olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ning nende tingimused peaksid olema sama ulatusega kui probleemid, mida tekitavad samaväärsete õiguste andmata jätmine või ebaõiglasel konkurentsitingimused. Komisjon peaks kaaluma käesoleva määruse kohaldamise peatamist üksnes kõige tõsisemate juhtumite korral, kui Ühendkuningriik ei anna liidu veoseveo-ettevõtjatele või bussiveo-ettevõtjatele samaväärseid õigusi või kui antud õigused on minimaalsed või kui Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjate või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjate konkurentsitingimused erinevad liidu ettevõtjate omadest nii palju, et kõnealuste teenuste pakkumine ei ole liidu ettevõtjate jaoks majanduslikult tasuv.
- (16) Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel on eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽⁸⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Komisjon peaks tagama, et ükski vastuvõetud delegeeritud õigusakt ei mõjuta põhjendamatult siseturu nõuetekohast toimimist.
- (17) Tagamaks, et Ühendkuningriigi poolt liidu veoseveo-ettevõtjatele ja liidu bussiveo-ettevõtjatele antud õigused, mis on samaväärsed käesoleva määrusega Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele ja Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele antud õigustega, on kättesaadavad kõigile liidu ettevõtjatele, tuleks määruste (EÜ) nr 1072/2009 ja (EÜ) nr 1073/2009 kohaldamisala ajutiselt laiendada. Need määrused juba hõlmavad liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelise sõidu käigus läbitava transiidiliikmesriigi territooriumil kulgevat osa. Niisugusel juhul tuleb aga tagada, et määrust (EÜ) nr 1072/2009 kohaldatakse ka sõidu selle osa suhtes, mis tehakse selle liikmesriigi territooriumil, kus toimub peale- või mahalaadimine, ning et määrust (EÜ) nr 1073/2009 kohaldatakse ka sõidu selle osa suhtes, mis toimub selle liikmesriigi territooriumil, kus sõitjad peale võetakse või kus nad maha pannakse. Niisuguse laienduse eesmärk on tagada, et liidu ettevõtjad saavad teha piiriüleseid vedusid Ühendkuningriiki või Ühendkuningriigist ning sõitjateveo puhul lisapeatusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevas määruses sätestatakse ajutised meetmed, millega reguleeritakse veosevedu ning bussiga toimuvat sõitjate liinivedu ja eriotstarbelist liinivedu liidu ning Ühendkuningriigi vahel pärast väljaastumislepingu artiklis 126 osutatud üleminekuperioodi lõppu.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

⁽⁸⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- 1) „sõiduk“ –
 - a) veoseveo puhul Ühendkuningriigis registreeritud mootorsõiduk või ühendatud autorong (millest vähemalt mootorsõiduk on Ühendkuningriigis registreeritud), mida kasutatakse eranditult selliste kaupade veoks, mis kuuluvad ettevõtjale või ettevõtja on need järelmaksuga ostnud või rentinud, kusjuures rentimise korral peab sõiduk vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/1/EÜ (*) sätestatud tingimustele;
 - b) sõitjateveo korral buss;
- 2) „lubatud veosevedu“ –
 - a) koormaga vedu, mis tehakse sõidukiga liidu territooriumilt Ühendkuningriigi territooriumile või vastupidi ning mis võib, aga ei pruugi läbida ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumi;
 - b) pärast käesoleva punkti alapunktis a osutatud koormaga vedu Ühendkuningriigi territooriumilt liidu territooriumile tehakse seitsme päeva jooksul alates liidu territooriumil toimuvast mahalaadimisest kuni kaks täiendavat peale- ja mahalaadimist liidu territooriumil kahe kuu jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise esimesest päevast, nagu on osutatud artikli 12 lõike 2 esimeses lõigus, ning järgneva kolme kuu jooksul alates liidu territooriumil toimuvast mahalaadimisest üks peale- ja mahalaadimine seitsme päeva jooksul;
 - c) koormaga vedu sõidukiga Ühendkuningriigi territooriumilt Ühendkuningriigi territooriumile, läbides liidu territooriumi;
 - d) punktides a ja c osutatud veoga seotud tühisõit;
- 3) „sõitjate lubatud bussivedu“ –
 - a) sõit, mis tehakse bussiga sõitjate vedamiseks liidu territooriumilt Ühendkuningriigi territooriumile või vastupidi ning mis võib, aga ei pruugi läbida ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumi;
 - b) sõit, mis tehakse bussiga sõitjate vedamiseks Ühendkuningriigi territooriumilt Ühendkuningriigi territooriumile, läbides liidu territooriumi;
 - c) punktides a ja b osutatud veoga seotud sõit, mille puhul sõitjaid ei veeta;
 - d) sõitjate pealevõtt ja mahapanek Iirimaa piirialal Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahel toimuva rahvusvahelise liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo raames;
- 4) „Iirimaa piiriala“ – Iirimaa maakonnad, mis asuvad Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahelisel maismaapiiril;
- 5) „liidu veoseveo-ettevõtja“ – veoseveoga tegelev ettevõtja, kellel on määruse (EÜ) nr 1072/2009 artikli 4 kohane kehtiv ühenduse tegevusluba;
- 6) „Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtja“ – Ühendkuningriigis asutatud ettevõtja, kellel on luba tegeleda veoseveoga ja kes omab kehtivat tegevusluba, mis on välja antud rahvusvaheliseks lubatud veoseveoks;
- 7) „Ühendkuningriigi tegevusluba“ – Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtja puhul Ühendkuningriigi välja antud tegevusluba rahvusvaheliseks lubatud veoseveoks ning Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtja puhul Ühendkuningriigi välja antud tegevusluba rahvusvaheliseks sõitjate lubatud bussiveoks;
- 8) „buss“ – Ühendkuningriigis registreeritud sõiduk, mis on oma ehituse ja varustuse poolest sobiv ja ette nähtud rohkem kui üheksa sõitja (koos juhiga) vedamiseks;
- 9) „liinivedu“ – sõitjate vedu kindlate vaheaegade järel kindlaksmääratud marsruudil, kusjuures sõitjad võetakse peale ja pannakse maha varem kindlaks määratud peatustes;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta direktiiv 2006/1/EÜ ilma juhita renditud sõidukite kasutamise kohta kaupade autoveol (ELT L 33, 4.2.2006, lk 82).

- 10) „eriotstarbeline liinivedu“ – vedaja korraldatav teatavate sõitjaterühmade liinivedu, mida muud sõitjad ei saa kasutada;
- 11) „liidu bussiveo-ettevõtja“ – sõitjate bussiveoga tegelev ettevõtja, kellel on määruse (EÜ) nr 1073/2009 artikli 4 kohane kehtiv ühenduse tegevusluba;
- 12) „Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtja“ – Ühendkuningriigis asutatud ettevõtja, kellel on luba tegeleda sõitjate bussiveoga ja kes omab kehtivat tegevusluba rahvusvaheliseks sõitjate lubatud bussiveoks;
- 13) „ettevõtja“ – veoseveo-ettevõtja või bussiveo-ettevõtja;
- 14) „konkurentsioigus“ – õigus, milles käsitletakse järgmisi tegevusi, juhul kui need võivad mõjutada veoseveoteenuseid või bussiveoteenuseid:
 - a) tegevus, mis seisneb järgmises:
 - i) veoseveo-ettevõtjate või bussiveo-ettevõtjate vahelised kokkulepped, veoseveo-ettevõtjate või bussiveo-ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mille eesmärk või tagajärg on konkurentsi takistamine, piiramine või kahjustamine,
 - ii) turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ühe või mitme veoseveo-ettevõtja või bussiveo-ettevõtja poolt;
 - iii) Ühendkuningriigi võetud või jõus hoidud meetmed, mis hõlmavad avalik-õiguslikke ettevõtjaid ja selliseid ettevõtjaid, kellele Ühendkuningriik on andnud eri- või ainuõigusi, ning mis on vastuolus alapunktiga i või ii;
 - b) veoseveo-ettevõtjate või bussiveo-ettevõtjate koondumised, mis märkimisväärselt takistavad tõhusat konkurentsi, eelkõige turgu valitseva seisundi loomise või tugevdamise tagajärjel;
- 15) „subsiidium“ – igasugune kasutoov rahaline panus, mille valitsus või muu mis tahes tasandi avaliku sektori asutus on ettevõtjale andnud ja mis hõlmab järgmist:
 - a) otsene raha ülekandmine (näiteks toetused, laenud või paigutused omakapitali), võimalikud raha otseülekanded, ja ettevõtja kohustuste ülevõtmine (näiteks laenutagatised, kapitalisüstid, ettevõtja omandamine, pankrotikaitse või kindlustus);
 - b) loobumine muul juhul maksmisele kuuluvast tulust või selle kogumata jätmine;
 - c) selliste kaupade või teenustega varustamine, mis ei ole osa üldisest taristust, või kaupade või teenuste ostmine;
 - d) maksed rahastamismehhanismi, eraõigusliku asutuse suunamine või sellele ülesande andmine täita üht või mitut alapunktides a, b ja c osutatud funktsiooni, mis tavaliselt kuulub valitsuse või muu avaliku sektori asutuse pädevusse ja mille menetlus ei erine sisuliselt tavapäraselt valitsuse järgitavast menetlusest.

Valitsus või muu avaliku sektori asutus võib anda rahalist toetust üksnes juhul, kui samasugust rahalist toetust annaks ka turumajanduse tingimustes tegutsev ja kõnealuse avalik-õigusliku asutusega samas olukorras olev eraettevõtja, kes juhindub kasumlikkusest;
- 16) „sõltumatu konkurentsiasutus“ – konkurentsioiguse kohaldamise ja selle täitmise tagamise ning subsiidiumide järelevalve eest vastutav asutus, mis vastab järgmistele tingimustele:
 - a) asutus on oma tegevuses sõltumatu ja tal on oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid;
 - b) oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel on asutusele tagatud sõltumatus poliitilisest või muust välisest mõjutamisest ja ta tegutseb erapooletult;
 - c) asutuse otsused vaadatakse läbi kohtus;
- 17) „diskrimineerimine“ – igasugune objektiivse põhjenduseeta vahetegemine veoseveoteenuste või bussiveoteenuste osutamiseks kasutatavate kaupade või teenuste, sealhulgas avalike teenuste pakkumisel või veoseveoteenuste või bussiveoteenuste käsitlemisel asjaomaste avalik-õiguslike asutuste poolt;

- 18) „liidu territoorium“ – liikmesriikide territoorium, mille suhtes kohaldatakse ELi lepingut ja ELi toimimise lepingut nimetatud lepingutes sätestatud tingimustel.

Artikkel 3

Lubatud veoseveo korraldamise õigus

1. Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjad võivad käesolevas määruses sätestatud tingimustel lubatud veoseveoga tegeleda.
2. Füüsilised isikud, kelle elukoht on Ühendkuningriigis, ja seal asutatud juriidilised isikud võivad ilma Ühendkuningriigi tegevusloata tegeleda järgmiste lubatud veoseveo liikidega:
 - a) postivedu universaalteenusena;
 - b) kahjustatud või rikkis sõidukite vedu;
 - c) veosevedu mootorsõidukitega, mille suurim lubatud täismass koos haagisega ei ületa 3,5 tonni;
 - d) meditsiinitoodete, -aparaatide, -seadmete ja muude arstiabiks vajalike kaupade vedu hädaolukorras, eelkõige looduskatastroofide korral;
 - e) veosevedu järgmistel tingimustel:
 - i) veetav kaup on ettevõtja omand või vara, mille ettevõtja on müünud, ostnud, rendile andnud või rendile võtnud, tootnud, kaevandanud, töödeldud või remontinud;
 - ii) sõidu eesmärk on kaupade vedamine ettevõttesse või ettevõttest või kaupade ettevõttesisene või -väline ümberpaigutamine ettevõtja oma vajadusteks;
 - iii) sellise veo puhul kasutatavaid mootorsõidukeid juhivad ettevõtja poolt töölevõetud töötajad või lepingulise kohustuse alusel ettevõtja käsutusse antud töötajad;
 - iv) kaupu vedavad sõidukid kuuluvad ettevõtjale või ettevõtja on need järeelmaksuga ostnud või rentinud, kusjuures viimasel juhul vastavad sõidukid tingimustele, mis on ette nähtud direktiiviga 2006/1/EÜ, ning
 - v) selline vedu on ettevõtjale ainult lisategevusala.

Artikkel 4

Bussiga toimuva liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo korraldamise õigus

1. Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjad võivad käesolevas määruses sätestatud tingimustel korraldada sõitjate lubatud bussivedu, kui tegemist on liiniveo ja eriotstarbelise liiniveoga.
2. Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatel peab bussiga toimuva lubatud liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo rendi või tasu eest korraldamiseks olema luba, mis on välja antud enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva kooskõlas määruse (EÜ) nr 1073/2009 artiklitega 6–11.
3. Käesoleva artikli lõike 2 kohaseid kehtivaid lube võib käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eesmärkidel kooskõlas määruse (EÜ) nr 1073/2009 artiklites 6–11 sätestatud õigusnormide ja menetlustega edasi kasutada kuni 30. juunini 2021, tingimusel et need senikaua kehtivad ning neid on samadel tingimustel pikendatud või nende puhul on muudetud üksnes peatusi, hindu või sõiduplaane.

4. Sõitjate lubatud bussivedu, mida korraldavad füüsilised isikud, kelle elukoht on Ühendkuningriigis või seal asutatud juriidilised isikud mitteäriksel ja mittetulunduslikel eesmärkidel, võib toimuda ilma tegevusloata, kui:

- a) veod on sellele füüsilisele või juriidilisele isikule üksnes kõrvaltegevus ning
- b) kasutatavad sõidukid kuuluvad nimetatud füüsilisele või juriidilisele isikule või ta on need omandanud järeelmaksuga või neid kasutatakse pikaajalise liisinglepingu alusel ja neid juhivad füüsilise või juriidilise isiku töötaja, kõnealune füüsiline isik või tema poolt tööle võetud isik või ettevõtja poolt tööle võetud või lepingulise kohustuse alusel ettevõtja käsutusse antud töötajad.

Kõnealuste vedude puhul ei kohaldata ühtegi liidus kehtivat loasüsteemi, tingimusel et sellega tegelev isikul on riiklik tegevusluba, mis on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1073/2009 artikli 3 lõikega 2 välja antud enne käesoleva määruse artikli 12 lõike 2 esimeses lõigus osutatud käesoleva määruse kohaldamise esimest päeva.

5. Sõiduki vahetus või veo katkestamine selleks, et kasutada ülejäänud sõiduks muud transpordivahendit, ei mõjuta käesoleva määruse kohaldamist.

Artikkel 5

Kahepoolsed lepingud või kokkulepped

Liikmesriigid ei pea läbirääkimisi ega sõlmi kahepoolseid lepinguid ega kokkuleppeid Ühendkuningriigiga küsimustes, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse.

Ilma et see piiraks kehtivate mitmepoolsete kokkulepete kohaldamist, ei anna need muul viisil Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele muid õigusi kui need, mis on antud käesoleva määrusega.

Artikkel 6

Sotsiaalsed ja tehnilised õigusnormid

Käesoleva määruse kohase lubatud veoseveo või sõitjate lubatud bussiveo käigus tuleb täita järgmisi õigusnorme:

- a) liikuvate töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate sõidukijuhtide puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/15/EÜ⁽¹⁰⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- b) teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 561/2006⁽¹¹⁾ sätestatud nõudeid;
- c) autovedudel kasutatavate sõidumeerikute puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 165/2014⁽¹²⁾ sätestatud nõudeid;
- d) juhtide alus- ja jätkuõppe puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ⁽¹³⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/15/EÜ autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta (EÜT L 80, 23.3.2002, lk 35).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist ja millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 3821/85 ja (EÜ) nr 2135/98 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 3820/85 (ELT L 102, 11.4.2006, lk 1).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 165/2014 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 3821/85 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist (ELT L 60, 28.2.2014, lk 1).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta direktiiv 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteeõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 226, 10.9.2003, lk 4).

- e) teatavate maantesõidukite maksimaalmõõtmete ja täismassi puhul nõukogu direktiivi 96/53/EÜ⁽¹⁴⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- f) teatavate kategooriate mootorsõidukite kiiruspiirikute paigaldamise ja kasutamise puhul nõukogu direktiivi 92/6/EMÜ⁽¹⁵⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- g) turvavööde ja lapse turvasüsteemide kohustusliku kasutamise suhtes sõidukites nõukogu direktiivi 91/671/EMÜ⁽¹⁶⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- h) töötajate lähetamise puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 96/71/EÜ⁽¹⁷⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid.
- i) sõitjate õiguste puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 181/2011⁽¹⁸⁾ sätestatud nõudeid.

Artikkel 7

Õiguste samaväärsus

1. Komisjon teeb seiret õiguste üle, mille Ühendkuningriik on liidu veoseveo-ettevõtjatele ja liidu bussiveo-ettevõtjatele andnud, ja nende õiguste teostamise tingimuste üle.
2. Kui komisjon teeb kindlaks, et Ühendkuningriigi poolt liidu veoseveo-ettevõtjatele või liidu bussiveo-ettevõtjatele antud õigused ei ole kas de jure või de facto samaväärsed käesoleva määruse kohaselt Ühendkuningriigi ettevõtjatele antud õigustega või et need õigused ei ole kõikidele liidu veoseveo-ettevõtjatele või liidu bussiveo-ettevõtjatele võrdselt kättesaadavad, võtab ta samaväärsuse taastamiseks viivitamatult ja kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusaktid, et teha järgmist:
 - a) peatada artikli 3 või artikli 4 lõigete 1–4 kohaldamine, kui liidu ettevõtjatele ei anta samaväärsed õigusi või kui antud õigused on minimaalsed;
 - b) piirata Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele lubatud mahtu, reise arvu või mõlemat või
 - c) kehtestada sõiduki liikide või liiklemistingimustega seotud tegevuspiirangud.

Artikkel 8

Aus konkurents

1. Komisjon teeb seiret tingimuste üle, mille kohaselt liidu ettevõtjad konkureerivad Ühendkuningriigi ettevõtjatega käesoleva määrusega hõlmatud veoseveoteenuste või bussiveoteenuste osutamisel.

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiiv 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maantesõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59).

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 10. veebruari 1992. aasta direktiiv 92/6/EMÜ teatavate kategooriate mootorsõidukite kiiruspiirikute paigaldamise ja kasutamise kohta ühenduses (EÜT L 57, 2.3.1992, lk 27).

⁽¹⁶⁾ Nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/671/EMÜ turvavööde ja lapse turvasüsteemide kohustusliku kasutamise kohta sõidukites (EÜT L 373, 31.12.1991, lk 26).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega (EÜT L 18, 21.1.1997, lk 1).

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 1).

2. Kui komisjon teeb kindlaks, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tingimused on mõne käesoleva artikli lõikes 3 osutatud olukorra tulemusena märgatavalt ebasoodsamad kui Ühendkuningriigi ettevõtjatele kehtivad tingimused, võtab ta olukorra parandamiseks viivitamatult ja kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusaktid, et teha järgmist:

- a) peatada artikli 3 või artikli 4 lõigete 1–4 kohaldamine, kui Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele kehtivad konkurentsitingimused erinevad liidu ettevõtjatele kehtivatest konkurentsitingimustest nii palju, et teenuste pakkumine ei ole viimaste jaoks enam majanduslikult tasuv;
- b) piirata Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele lubatud mahtu, reise arvu või mõlemat või
- c) kehtestada sõiduki liikide või liiklemistingimustega seotud tegevuspiirangud.

3. Lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktid võetakse nimetatud lõikes osutatud tingimustel vastu järgmiste olukordade parandamiseks:

- a) toetuste andmine Ühendkuningriigi poolt;
- b) Ühendkuningriigi suutmatus kehtestada või tõhusalt kohaldada konkurentsialaseid õigusakte;
- c) Ühendkuningriigi suutmatus luua või hoida töös sõltumatut konkurentsiasutust;
- d) Ühendkuningriigis kohaldatakse töötajate kaitse, ohutuse, turvalisuse ja keskkonna suhtes standardeid, mis on madalamad kui liidu õiguses sätestatud standardid, või liidu õiguse asjakohaste sätete puudumise korral madalamad kui kõigi liikmesriikide poolt kehtestatud standardid või igal juhul madalamad kui asjaomased rahvusvahelised standardid;
- e) Ühendkuningriigis kohaldatakse veoseveo-ettevõtjatele või bussiveo-ettevõtjatele Ühendkuningriigi tegevusloa andmisel standardeid, mis on leebemad kui need, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1071/2009 ⁽¹⁹⁾;
- f) Ühendkuningriigis kohaldatakse kutseliste juhtide alus- ja jätkuõppe suhtes standardeid, mis on leebemad kui need, mis on ette nähtud direktiiviga 2003/59/EÜ;
- g) Ühendkuningriigis kohaldatakse teede maksustamise eeskirju, mis erinevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 1999/62/EÜ ⁽²⁰⁾ sätestatud eeskirjadest, ning
- h) liidu ettevõtjaid diskrimineeritakse mis tahes viisil.

4. Lõike 1 kohaldamiseks võib komisjon Ühendkuningriigi pädevatelt asutustelt või Ühendkuningriigi ettevõtjalt teavet taotleda. Kui nad ei esita taotletud teavet komisjoni määratud mõistliku ajavahemiku jooksul või kui nad esitavad ebatäielikku teavet, võib komisjon toimida vastavalt lõikele 2.

Artikkel 9

Määruste (EÜ) nr 1072/2009 ja (EÜ) nr 1073/2009 laiendamine

1. Liidu territooriumi ja Ühendkuningriigi territooriumi vahelisel kaupade veol, mida teostab liidu veoseveo-ettevõtja, kes tugineb käesoleva määruse artiklis 7 osutatud Ühendkuningriigi antud õigustele, mis on samaväärsed käesoleva määruse alusel antud õigustega, kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1072/2009 sõidu selle osa suhtes, mis tehakse selle liikmesriigi territooriumil, kus toimub peale- või mahalaadimine.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1071/2009, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ (ELT L 300, 14.11.2009, lk 51).

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 1999. aasta direktiiv 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest (EÜT L 187, 20.7.1999, lk 42).

2. Liidu territooriumi ja Ühendkuningriigi territooriumi vahelisel sõitjateveol, mida teostab liidu bussiveo-ettevõtja, kes tugineb käesoleva määruse artiklis 7 osutatud Ühendkuningriigi antud õigustele, mis on samaväärsed käesoleva määruse alusel antud õigustega, kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1073/2009 sõidu selle osa suhtes, mis tehakse selle liikmesriigi territooriumil, kus toimub sõitjate pealevõtt või mahapanek.

Artikkel 10

Konsulteerimine ja koostöö

1. Liikmesriikide pädevad asutused konsulteerivad ja teevad koostööd Ühendkuningriigi pädevate asutustega, kui see on vajalik käesoleva määruse rakendamise tagamiseks.
2. Komisjoni taotlusel edastavad liikmesriigid käesoleva artikli lõike 1 kohaselt saadud teabe või muu artiklite 7 ja 8 rakendamise seisukohalt asjakohase teabe komisjonile asjatu viivitusega.

Artikkel 11

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Artikli 7 lõikes 2 ja artikli 8 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 30. juunini 2021.
2. Enne artikli 7 lõike 2 või artikli 8 lõike 2 kohase delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
3. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 12

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse sellele päevale järgnevat päevast, mil väljaastumislepingu artiklite 126 ja 127 kohaselt lõpeb liidu õiguse kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis.

Käesolevat määrust ei kohaldata, kui selleks kuupäevaks on jõustunud liidu ja Ühendkuningriigi vahel sõlmitud autovedu reguleeriv rahvusvaheline leping või kui nimetatud lepingut on asutud hiljemalt käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kuupäevast ajutiselt kohaldama.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse kuni liidu ja Ühendkuningriigi vahel sõlmitud autovedu reguleeriva rahvusvahelise lepingu jõustumise või ajutise kohaldamise eelse päevani.

Välja arvatud sõitjate bussiveo puhul, millele on osutatud artikli 2 lõike 3 punktis d, lõpeb käesoleva määruse sõitjate bussivedu käsitlevate sätete kohaldamine kuupäeval, mil liidu ja Ühendkuningriigi suhtes jõustub Interbusi kokkuleppe protokoll, mis käsitleb bussiga toimuvat rahvusvahelist sõitjate liinivedu ja eriotstarbelist liinivedu.

4. Käesoleva määruse kohaldamine lõpeb igal juhul hiljemalt 30. juunil 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. detsember 2020

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
president
M. ROTH
